

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomová práce: Smršťující se města

Diplomant: Petr REJNUŠ

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. arch. Karel Maier, CSc.

Konzultanti: doc. Ing. arch. Jakub Vorel, PhD

Ing. arch. Veronika Šindlerová, PhD

Oponent: Ing. arch. Petr Topolovský

Diplomová práce je první prací v modulu Prostorové plánování. Cílem bylo vytvořit koncepci rozvoje mikroregionu Lanškrouna v kontextu městského regionu Česká Třebová – Ústí nad Orlicí – Lanškroun a prověřit tuto koncepci na urbanistickém detailu města Lanškrouna. Zadání požadovalo, aby koncepce rozvoje vycházela z předchozí analýzou doloženého trendu smršťování mikroregionu, V detailu se požadovalo řešit urbanistické dopady tohoto smršťování na vybranou část města Lanškrouna tak, aby bylo možno udržet kvality životních podmínek v Lanškrouně i při dlouhodobě nezvratitelném smršťování v důsledku působení sociálně ekonomických makro procesů.

Diplomant si téma smršťujícího se mikroregionu vybral sám, s plným vědomím jeho pravděpodobné „nelibivosti“ z hlediska urbanistického návrhu, jak je tradičně pojímán. K řešení takto zadlého problému přistupoval na základě důkladné rešerše přístupů k řešení rozvoje území v podmínkách smršťování. Na rozdíl od většiny územně plánovacích anebo strategických prací pro česká města postižená populačními úbytky přijal budoucí smršťování jako neodvratitelný fakt. Vycházel tak spíše z koncepcí a praxe ve východním Německu, Anglii a dalších zemích.

Jako kritéria pro posouzení udržitelnosti rozvoje území v podmínkách smršťování použil především vývoj počtu obyvatel, jejich věkové a vzdělanostní struktury, intenzitu využití území a prostorovou dostupnost základních infrastruktur. Analýzou těchto kritérií dospěl k diferencovanému potenciálu jednotlivých sídel respektive základních sídelních jednotek v mikroregionu Lanškrounska. Jako další potenciál vymezil volné pozemky v Lanškrouně a zabýval se historickým prostorovým uspořádáním vesnic s uzavřenými dvory („Vierkant“).

Vize a koncepce řešení je vypracována na úrovni městského regionu Česká Třebová – Ústí nad Orlicí – Lanškroun, na úrovni mikroregionu Lanškrounska a pro město Lanškroun. Tento vrstevnatý přístup je klíčem k celé koncepci udržitelného smršťování, protože vytváří i výhledově podmínky pro odpovídající dostupnost. V mikroregionální úrovni odlišuje sídelní jádro, rozvojové části vesnic a nerozvojová sídla v prostorovém uspořádání, které zajišťuje alespoň elementární standard dostupnosti pro maximum obyvatel. Koncepce je dále rozvinuta na lokální úrovni pro město Lanškrouna pro vybranou vesnici Ostrov. Rozvojové potřeby jsou zásadně zabezpečovány reurbanizací a atraktivizací (v městském prostředí) a intenzifikací respektující historickou stopu v případě vesnice Ostrova. Citlivý a přitom racionální přístup k řešení zástavby vesnice je doložen schématy funkčního uspořádání hospodářských stavení na principu „Vierkant“; přístup k reurbanizaci a atraktivizaci městského prostředí je osvětlen na detailu Pivovarského náměstí v Lanškrouně.

Výsledný návrh považuji za velmi podnětný vstup pro opravdu udržitelné a koncepční řešení rozvoje ve smršťujícím se prostředí. Nepodléhá lákavým vizím „velkého třesku“, který zvrátí dosavadní trend; namísto toho hledá endogenní zdroje pro postupnou revitalizaci (možnost hospodářského využití usedlostí, rezerva pro vybavenost a diverzifikaci ekonomické základny).

Zadání bylo podle mého názoru v plném rozsahu splněno. Odevzdaný diplomní projekt pokládám za vysoce inovativní a velmi kvalitně propracovaný po analytické i návrhové části, i po formální stránce.

Doporučuji diplomovou práci pana Petra Rejnuše přijmout k obhajobě a navrhoji hodnotit ji jako výbornou (A).

V Praze dne 8. června 2018

Prof. Ing. arch. Karel MAIER, CSc.